

LEOPOLDOV

1/2012

DNES prvý...

...sneh

...kamión

Zatiaľ nikto mŕtvy...

Stretnutie s autorom filmovej hudby, operiet, muzikálov, populárnych piesní

Milan Novák: „Leopoldov mi dal hudobný základ.”

Jeho meno nenájdete na prvých stránkach časopisov, no kompozície s jeho menom patria k najhranejším slovenským skladbám. Jeho skladateľský záber je skutočne široký - ako upravovateľ, dirigent či autor sa suverénne pohybuje vo všetkých hudobných žánroch od komornej a symfonickej hudby, cez detské zborové piesne, filmovú a muzikálovú hudbu až po piesne populárnej hudby. Najznámejšie sú azda práve piesne, ktoré pozná široké publikum – Nemoderné tango, Ružou mi piš, Keby som mal 22 či V Tramtárii na hrade. Len rozhlasová fonotéka eviduje jeho 128 bežne hraných skladieb, a to ešte nehovoríme o nahrávkach na platniach Opusu či nahrávky scénických diel. Činorodosť hudobného skladateľa Milana Nováka (nar. 12. augusta 1928 v Trakoviciach) má svoje korene v našom meste, pretože aj keď sa narodil v neďalekej obci, tvorivý hudobný základ dostal práve v Leopoldove. V súčasnosti žije Milan Novák v Poprade, spomienka na naše mesto a svoje rodisko je preňho i tak každodenná. A preto sme náš rozhovor začali práve jeho trakovickým rodiskom a leopoldovským detstvom.

***V Leopoldove ste vraj boli naposledy v novembri v roku 1996 na pozvanie zaslúžiteľ učiteľky hudby Heleny Klčovej. Bolo to vraj po dvadsiatich rokoch od vašej poslednej návštevy. Odvtedy uplynulo ďalších pätnásť rokov. A aj keď medzi Mestečanov nechodíte často, práve Leopoldov zostal hlboko zakorenený vo vašom vedomí.**

- Narodil som sa vo vedľajších Trakoviciach. Náš dedo bol nočným strážnikom v liehovare v Leopoldove, denne dochádzal štyri kilometre do práce a z práce. Dožil sa vysokého veku. Okrem toho hral s trakovickými Cigánmi - to boli takí nóbl Cigáni. Títo Cigáni veľmi usilovne robili, v Mestečku sa vtedy staval železničný uzol. Ja som sa narodil v hlinenej chalúpke

so slamenou strechou. Krátko po mojom narodení sme sa presťahovali do Leopoldova, tam otec medzitým postavil dom na Nádražnej ulici.

***Čiže vy už si pamätáte Leopoldov ako miesto, kde ste vyrastali...**

- Áno, ale aj na Trakovice, pamätám sa, že keď zomrel dedo, hralo mu na pohrebe asi štyridsať tých Cigánov, boli krásne oblečení v smokingoch. Cimbaly mali na bruchách. To bol zážitok na celý život! A nie je tej filharmónie, ktorá by tak výborne hrala! Otec hral asi na každý nástroj, ktorý dostal do rúk. Oproti mestečskej stanici dodnes je sála, kde bývali večierky, estrády a kultúrne stretnutia pri dychovke, ktorá hrala práve v tejto sále. A otec, ktorý hral na klarinete, nás do toho zapojil. Brata tiež naučil hrať na tomto nástroji. A keďže ja som polovičný ľavák, mňa dal učiť sa na lesnom rohu. Pamätám sa, že ma učil brat Mikuláša Schneidra-Trnavského, ktorý chodil kvôli tomu do Leopoldova a zadarmo mi dával lekcie.-

***Vedeli ste hrať aj na organ, chodili ste predsa hrať do leopoldovského kostola.**

- S tým klávesom, teda klavírom, to bolo ešte skôr. Chodili sme často do Nitry do obchodu s hudobnými nástrojmi. Bol som asi prvák, sadol som si za jeden klavír, ale nehral, bolo to harmónium (pri hraní na harmónium treba počas hry generovať vzduch pedálom alebo ho mať zapnutý v sieti – pozn. aut.). Tak ma posadili k druhému, teda už k skutočnému klavíru. Potom som už stále sníval o klavíri. Otec mi vtedy nakreslil klaviatúru na stôl, no klavíra som sa dočkal. Istý čas sme ho mali požičaný z Nitry, ale raz na Vianoce som ho konečne dostal. Sníval som o klavíri s tromi nohami, tak som dostal krídlo. Ten klavír sme splácali ešte vtedy, keď už som bol na konzervatóriu. Mám ho stále, mal som ho na chate, teraz ho používa môj vnuk. A pokiaľ ide o leopoldovský kostol, v škole ma učil pán učiteľ Bittner. Boli s manželkou veľmi uznávaní učitelia. Neskôr otec zmanažoval moje stretnutie s ním. Dokonca som v Leopoldove mal aj žiačky (smiech). Rodičia sa ich báli pustiť do Nitry do hudobnej školy, tak som ich učil ja. A keď sa pán Bittner dozvedel, že hrám na klavíri, hneď ma angažoval na hranie v kostole. Keď sa mu to hodilo, bol po nejakej oslave, poslal po mňa a hral som v kostole ja. Mali sme tam ako speváka starého pána Filipa. Keďže ja som mal soprán, veľa by som nenaspieval, pán Filip však vždy zaburácal prvé taktý piesne a ja

som hral. A navyše sme mali pána kaplána, ktorý vôbec nemal sluch. Nikdy som si nebol istý, v akej tónine začne. Potom, keď som na konzervatóriu zistil vďaka profesorovi Jánovi Cikkerovi, že mám absolútny sluch a že ho nemá každý, mohol som byť tomuto kaplánovi vďačný za to, že vždy, keď prechádzal z tóniny do tóniny, som to ustál.-

***Neraz ste spomínali na leopoldovskú železničnú stanicu. V staničnej jedálni vraj varili veľmi dobré obedy....**

- Obedy áno, ale my sme tam chodievali aj po odpadky z kuchyne. Vedúci tam bol pán Granec a jeho syn chodil so mnou do triedy. Chodili sme tam s vedierkami, bolo to z domu len pár krokov. Napríklad naša koza zjedla všetko, niekedy mala dokonca aj párky (smiech). Bývali sme pri železničnej stanici presne oproti dnešnému osobnému nadchodu nad traťou. Vždy, keď idem okolo vlakom z Popradu do Bratislavy, čakám v okne, kým prejde vlak cez leopoldovskú stanicu, aby som si tieto miesta obzrel. Mali sme veľký dom s veľkou záhradou. Chovali sme husi, kačice, holuby, prasiatko a kozu. Dnes už v Leopoldove nemám žiadnych priamych príbuzných. Pamätám si, že raz ma náhodne do Leopoldova pozvali, myslel som si, že to bude skromné a bola z toho veľká sláva aj s dychovou hudbou. Veľmi ma vtedy potešili a stretol som sa tam vtedy aj s niektorými svojimi spolužiakmi. -

***Ako ste začínali na trnavskom gymnáziu?**

- Tam som chodil len do prímky. Pamätám sa, že s nami chodili aj Židia. Bol tam farár Jozef Strečanský, našťudoval spevohru Sochy princa z Trebizondy. Bol to pekný hudobný zážitok a príjemná skúsenosť. Zásluhou brata Mikuláša Schneidra-Trnavského som hral hore v trnavskom Hrubom kostole v orchestri na lesný roh. Pamätám si Majstra Trnavského, bol to veľmi vtipný človek. Študovali sme nejakú omšu, ktorá bola v E dur. Prihovoril sa zboristom: má to štyri krížiky, tak, prosím, aspoň dva spievajte... (smiech) Po rokoch sme sa stretli, keď bol vymenovaný za národného umelca. Za Slovenský hudobný fond som mu odovzdával cenu ja. Vtedy som sa mu priznal, že som hrával v spomínanom kostole. Bol milý a hovoril:

Propagačná koláž Vojenského umeleckého súboru

je dobre, že sme národné umelci, horšie by bolo, keby sme boli maródní umelci a najhoršie bude, keď budeme národné umrlci (smiech). Veselosť ho neopúšťala.

***S bratom ste mali jeden rok veľmi hektický. Chodili ste do Nitry do hudobnej školy a študovali ste rok v Trnave.**

- Keď som chodil do gymnázia, v Leopoldove nás s bratom čakala mama, dala nám na stani-
ci obedáre. Prestúpili sme do vlaku a z Leopoldova počas cesty do Nitry sme to zjedli.
Vtedy sme takto rok chodili z Trnavy do Nitry do školy. Bolo to celkom príjemné a intenzív-
ne obdobie. Nacestovali sme sa dosť. Často si spomeniem teraz na to, keď naši mladí chcú,
aby sme ich autom vozili aj do školy. Do Bratislavy som chodil najmä preto, že otec chcel,
aby sme hudbou študovali dôslednejšie. Dokonca chcel, aby sme mali aj technické vzdelá-
nie. Najstaršiemu bratovi sa to podarilo - bol inžinier. No nikdy to nepotreboval, pretože
bol hobojsista vo filharmónii a okrem toho aj hudobný pedagóg.

***Podme do čias stredoškolských štúdií. Vašími pedagógmi boli také významné osobnosti ako Ján Cikker, Václav Talich, Eugen Suchoň či Alexander Moyzes. Kedy ste začali kompo-
novať vy? Vaša tvorba je skutočne rozsiahla - od komornej a symfonickej hudby cez scé-
nickú hudbu až po hudbu populárnu.**

- Prvé dielko bolo pre domáce kvarteto - boli to insitné pokusy. Ja som sa za to veľmi hanbil
a keď niekto prišiel, hneď som to schoval. Neskôr, keď sa mi začali páčiť dievčatá, som vždy
každej venoval nejaké skladby - aj sa volali podľa ich mien. Potom som začal hrať v ka-
viarni, keďže som nemal peniaze a vtedy sa platilo školné. V Bratislave naproti Carltonu
som hrával aj so skladateľom Karolom Elbertom. Hrali sme aj v Tatre, ale aj vo Vysokých
Tatrách v hoteli Grand. A práve vtedy, roku 1944, ma upútali Tatry. Počas Slovenského ná-
rodného povstania, keď nechodili ani vlaky, sme do 15. septembra hrali za byt a stravu.
Potom kapelník zohnal niekde rebrňák a celá kapela sme putovali smerom na Bratislavu.
Pamätám si, že pri Strečne boli mosty vyhodené do vzduchu.-

***V povojnovom období vďaka povereníkovi školstva a osvety Lacovi Novomeskému vznikali umelecké školy a telesá, napríklad filharmónia, Lúčnica a ďalšie orchestre. Vtedy ste sa výraznejšie dotkli aj populárnej a ľudovej hudby. Stáli ste napríklad pri vzniku a prvých rokoch vznikajúceho Slovenského ľudového umeleckého kolektívu.**

- Ten vznikal práve v mojom absolventskom roku pri príležitosti 5. výročia SNP. Profesor Alexander Moyzes komponoval celý program, bol tam aj dirigent a folklorista Pavol Tonkovič a jeho manželka, obaja boli ochotní pre folklór obetovať všetko. Profesor Moyzes ma poveril zorganizovať orchester SLUK-u, oslovoval som vtedy najmä mojich spolužiakov. Pavol Tonkovič zasa skladal ľudových hudobníkov. Prišiel tam aj neskôr známy hudobník Rinaldo Oláh, ktorý vtedy ešte nepoznal ani noty. Neskôr som skladal aj orchester v rozhlas, s ktorým sme nahrali vtedy so známymi spevákmi dobové populárne šlágre.-

***Najdlhšie obdobie ste však strávili ako umelecký šéf Vojenského umeleckého súboru kapitána Jána Nálepku (VUS). Bolo to prestížne teleso s viacerými súbormi, v ktorom si vojenčinu odkrúcali takmer všetci slovenskí umelci od hercov až po profesionálnych hudobníkov. A členkami súboru boli aj ženy.**

- Ja som bol na vojenčine u delostrelcov v Brne, čo je pre hudobníka priam ideálne (smiech). Prišiel som ako mazák a brat tam bol vojak. Nejaký major tam generálovi hovorí – tak toto je ten Novák, čo som vám hovoril. A odrazu ma odvelili do Bratislavy zakladať súbor prakticky z ničoho. Tak som tam začal zarezávať. Zistil som, že orchester a zbor nemá čo hrať. Tak som zinztrumentoval jednu Víťaznú kantátu, ktorá sa stala prvým väčším dielom uvedenom v súbore. Medzitým som išiel do Brna, a tam už vypisovali rozkaz za zbehnutie. Našťastie všetko sa dobre skončilo. S generálom Jeleňom, ktorý to spôsobil, som sa po desiatkach rokov stretol v nemocnici. Náš súbor mal široký repertoár a neraz naše programy boli určené k mnohým výročiam. A tak som začal komponovať. Každý rok bola premiéra, striedali sa choreografie, mali sme aktívny zbor. Mali sme široký klasický repertoár. Nevýhodou bolo, že sme boli akoby samostatná republika. Ja som bol skladateľ, čiže som mal výhodu, že som sa mohol prezentovať aj mimo VUS-u ako autor filmovej hudby, scénickej hudby v národnom divadle a písal som aj pre rozhlas. Robili sme množstvo symfonických koncertov po Slovensku, paradox-

Záber z muzikálu Opera Mafiozo

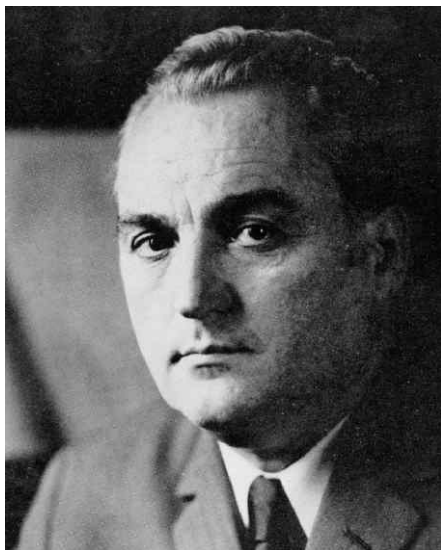
ne sme hrali okrem Suchoňa a iných autorov aj Petra Kolmana, ktorý bol už vtedy v emigrácii. -

***Vaše meno sa spája aj so stovkami piesní pre deti, písali ste hudbu k rozhlasovým hrám a muzikálom a spája sa aj s celým radom populárnych piesní, ktoré ako evergreeny zneli po rokoch aj v televíznom Repete, a to ešte nespomíname napríklad muzikály, uvádzané v sedemdesiatych rokoch na bratislavskej Novej scéne, napr. Opera Mafioso či Plná poľná láska.**

- Pokiaľ ide o hudbu k filmom – prvýkrát ma oslovil jeden strihač z Koliby. Napísal som teda hudbu k dokumentárnemu filmu. Potom som sa naučil, aká je teória filmovej hudby a začal som robiť krátke filmy. A tak ma oslovil Paľo Bielik, vznikol Kapitán Dabač, potom film Štyridsaťštyri a komédia Šťastie príde v nedeľu od režiséra Jána Lacka (všetky tieto filmy vychádzajú práve v týchto týždňoch v rámci edície Zlatého fondu SME na DVD a sú k dispozícii v novinových stánkoch). S Jánom Lackom som robil aj televízny film Anička Jurkovičová a kolibský film Cnostný Metod. Pokiaľ ide o divadlo, tam som robil množstvo scénických hudieb. Raz mi dokonca Ladislav Chudík s Gustávom Valachom predhrávali niektoré scény, aby som vedel, akú hudbu k inscenácii napísať. Už toho bolo toľko, že som musel niektoré ponuky aj odmietnuť. Tak sa raz jeden režisér na mňa aj nahneval a myslel si, že mi nie je dosť dobrým režisérom (smiech). Pokiaľ ide o rozhlasové muzikály, mnohé vychádzali zo spojenia so spisovateľom Milanom Ferkom, s ktorým sme boli priatelia. S veľkými peripetiami vznikol muzikál Plná poľná láska na Novej scéne, zbor dokonca spieval štvorhlasne. No malo to veľký úspech. Bol som nadšený dneškom, čiže som si bral súčasné témy. Nevýhodou bolo to, že takéto muzikály sa nedali preniesť na iné zahraničné scény. Napriek tomu niektoré tituly sa hrajú dodnes - napríklad moja Opera Mafioso sa hrala v Drážďanoch a v Sofii, kde boli dve kompletne predstavenia s novým obsadením. Bol som na premiére v Odese, kde je jeden z titulov v repertoári dodnes. Posledné avízo bolo z Vladivostoku a iných miest, kde práve tento muzikál uvádzajú. -

***Presťahovali ste sa z hlavného mesta do Popradu a spolupracujete s viacerými hudobnými školami – a to nielen v Poprade.**

- Odišiel som do prostredia, ktoré mi vyhovuje. Tatry sa mi vždy páčili a našiel som si tu aj manželku. Spolupracujem napríklad v Kežmarku s každoročnou súťažou mladých violončelistov. Napísal som napríklad celú zbierku skladieb pre violončelo pre deti hudobných škôl. V Revúcej na hudobnej škole je súťaž mladých skladateľov od 8 do 16 rokov. Už si táto súťaž vybudovala dobrú tradíciu. Napríklad dva úspešné talenty, ktoré vzišli z tejto súťaže, skončili kompozíciu na VŠMU. Škoda, že takéto súťaže sú slabo propagované a v Bratislave sa o nich ani nevie. Je to krásne, keď za vami príde dieťa, na papieri má naškrabanú detskou rukou noty a zahrá trebárs na flautu nejakú svoju skladbu trebárs o či o motýľovi...

Za rozhovor ďakuje Martin Jurčo.

Foto: archív

DOBRY DEŇ

V Leopoldove ma v poslednom čase takmer pri každej ceste zo železničnej stanice k príbuzným privítalo prekvapujúce „dobrý deň“. Prekvapujúce preto, lebo zakaždým zaznelo z úst dieťaťa, ktoré som nepoznala a ktoré nemohlo poznať mňa. Navyše dievčatá a chlapci, čo ma pozdravili, nešli v sprievode dospelého, ktorý by ich azda na takú zdvorilosť bol upozornil a ani ich nikto okrem mňa nemohol počuť – teda ani vyhrešiť, keby nepozdravili, či pochváliť za to, že boli slušní. A mňa ich pozdrav zakaždým vyviedol z miery tak príjemne, že som okrem odpovede a úsmevu nebola schopná povedať im nič viac. Ani len pridať povedzme ďakujem, prípadne, že pozdravujem ich rodičov a učiteľky či učiteľov, ktorí ich učia byť zdvorilí aj k neznámemu človeku. A ktorí, teraz už aj spolu s nimi, deťmi, šľachtia starý dobrý zvyk vzájomnej ústretovosti. Pozdrav je nepochybne jej prvým predpokladom. Hoci deti si to možno ešte neuvedomujú, tých pár jednoduchých slov pri bežnom stretnutí s neznámymi dospelými pomáha budovať ich budúcu kultivovanosť. A dospelí, ktorí im ju aj takto vstúpujú, si zaslúžia poklonu. A pozdrav: Dobrý deň, Leopoldovčania, a vďaka. Za dobré dni, ktoré mi (a iste nie iba mne) svojím pozdravom pripravili vaše deti.

Marta Moravčíková

DOPRAVNÉ IHRISKO, ALEBO...

Zopár ráz som po mestečku videl špacírovať sa policajtov v pekných uniformách s bielymi košeliami v sprievode pracovníkov mesta alebo primátora. Odborne riešili dopravnú situáciu najmä nového parku, aby sme my, občania, vedeli, kam neslobodno odbočiť, kam iba

Kvíz

Kolko dopravných značiek a dodatkových tabuliek nájdete na tejto fotografii?

A – 16

B – 18

C – 20

z jednej strany, ako sa čo najsofistikovanejšie dostať do svojej brány, prípadne kam uviazať svojho dvojkoľosového tátoša.

Treba priznať, že značkami sa nešetrilo, bezpečnosť predsa zato stojí. Verím, že to ocenia aj učitelia miestnej a možno aj okolitých škôl na názorné vyučovanie dopravnej výchovy v príjemnom, aj keď niekedy nebezpečnom prostredí. Škoda len, že sa zabudlo na zopár semaforov, posunulo by to náš park hlbšie do dvadsiateho prvého storočia. Menej sa to už páči štamgastom jednej miestnej krčmy, ktorí musia, ak chcú dodržať zákon, obísť na bicykli celé námestie a okolo banky po jednosmernej ceste už v obytnej zóne prejsť ku vkusným stojanom pre kone – pardon, bicykle – vedľa pamätníka J. Gucmana. Možno si to ale rozmyslia a ušetria euríčka na rozumnejší účel, aj keď po ceste číhajú ďalšie tri či štyri lákadlá, ktorých tu síce nie je toľko ako dopravných značiek, ale na také malé mestečko pozhňane.

Takisto je potešiteľné, že si pripomíname, aký je Leopoldov dôležitý železničný uzol najmä precíznym umiestnením návěstí pred železničnými priecestiami. Cítim sa bezpečnejšie, keď na bicykli uháňam zo Štrkovky po kvalitnej ceste a už 240 metrov od priecestia ma po oboch stranách značky upozorňujú na to, aby som ubral, veď sa blíži priecestie. Ešte medzi závorami nasleduje ďalšia návestná tabuľa s presným vyznačením, že o 40 m bude opäť priecestie. Tentoraz bez závor, ale so stopkou, preto zastavím a zleziem z bicykla – čo ak po železničnej vlečke do basy práve prefŕcia tie dva vagóny za týždeň či dva?

Trochu humoru nezaškodí, že? Najmä pri platení pokuty za nedodržanie nezmyselne umiestnenej značky. Menej humorne ale vyzerá veľký kamión plný štrku, „zaparkovaný“ cez chodník v obytnej zóne, ktorý sa, našťastie, vyhol všetkým značkám, elektrickej rozvodni, kandelábru a najmä ľuďom v parku. Odniesol si to iba jeden mladý stromček, ktorý v duchu príslovia „ohýbaj ma mamko, dokiaľ som ja Janko“, nakoniec prežil.

Nákladniak nebol prvý a nebude ani posledný. Zostáva iba veriť, že v tom čase už bude park na životu nebezpečných miestach osadený dopravnými značkami B36 Zákaz vstupu chodcov, ktoré v Leopoldove ešte nemáme, a zdá sa, že do nášho parku patria...

(bm)

(B) – leopoldov

Rozpočet je podľa očakávania skromnejší

Investičné akcie budú pokračovať

Posledné zmeny v minuloročnom rozpočte mesta urobilo zastupiteľstvo v polovici novembra. Vtedy boli rozpočtované príjmy vo výške 3 milióny 265 tisíc eur, avšak táto suma bola umelo skreslená dotáciami a refundáciami, ktoré mesto dostávalo za rekonštrukciu parku a za realizáciu ďalších projektov. Vlastné príjmy mesta boli len vo výške milión 710 tisíc eur. Nový rozpočet, s ktorým mesto vstúpilo 1. januára do nového účtovného roka, ráta s príjmami vo výške 2 milióny 45 tisíc eur, z toho vlastné príjmy sú len vo výške milión 610 tisíc eur (o 100 tisíc eur nižšie ako minulý rok, čo by stačilo na dva roky prevádzkovania nafukovacej haly alebo by sa vyplátili granty spoločenských organizáciám v meste na päť rokov vopred).

Detské ihrisko v parku

Mesto v tomto roku ráta s niektorými novými investičnými akciami, ktoré by mali vylepšiť život obyvateľov mesta v rôznych oblastiach. Okrem štandardných služieb, napríklad zberu a likvidácie komunálneho odpadu, osvetlenia mesta, starostlivosti o verejné priestranstvá, cintorín a podobne, zabezpečovanie originálnych aj prenesených kompetencií, rozpočet ráta napríklad aj s vybudovaním detského ihriska v parku (3 500 eur). Mamičkám s deťmi by malo umožniť príjemné, zmysluplné a pre deti tvorivé trávenie voľného času v centre mesta, pretože sa ukazuje, že deti zatiaľ v parku láka len fontána, z ktorej si príležitostne robia ihrisko, a štrk, ktorý prenášajú z jednotlivých koridorov do záhonov. Na opravu sochy Panny Márie na námestí mesto uvoľní avizovaných 10 tisíc eur, etapovité rozšírenie cintorína si vyžiada takmer 25 tisíc eur, v tomto roku by mal byť odstránený aj nefunkčný komín pri bytovom dome na Štúrovej ulici (15 tisíc eur).

Najviac peňazí pôjde do ciest

Do rozpočtu sa dostali aj niektoré menšie investičné akcie. V budove základnej školy sa nadviaže na výmenu okien (12 tisíc eur), s výmenou okien sa ráta aj v budove školskej jedálne (10 tisíc eur) a mesto vyšlo v ústrety riaditeľke základnej školy, ktorá žiadala mesto o uvoľnenie financií na nevyhnutnú opravu podláh v niektorých triedach. Materská škola, zdá sa, bude musieť niektoré projekty zvládnuť zo svojich vlastných zdrojov, v niektorých zasa pomôže mesto (rekonštrukcia kuchyne, oprava podláh v triedach, postupná oprava oplotenia; 10 300 eur).

Ako sme avizovali v minulom čísle časopisu, rozpočet výraznejšie ráta s výstavbou miestnych komunikácií, na čo chce mesto použiť vyše 173 tisíc eur. Špeciálnym problémom je napríklad komunikácia na Jilemnického ulici, ktorá zostala úplne zničená po kladení kanalizačnej siete a prípojok. Tu primátor mesta stále hľadá možnosť čo najrýchlejšej rekonštrukcie tejto cesty tak, aby jej financovanie vo veľkej miere znášal dodávateľ prác. Mesto zatiaľ v rozpočte pre komunikáciu na Jilemnického ulici vytvorilo 8-tisícovú položku.

Dôraz na bezpečnosť chodcov

Do rozpočtu sa dostala aj rekonštrukcia komunikácie na Holubyho ulici v takej miere, ako sme o nej informovali v decembrovom čísle časopisu. V prvej etape sa bude rekonštruovať úsek pri základnej škole od križovatky s hlavnou cestou po križovatku s Hurbanovou ulicou a pribudnú tu parkovacie miesta pre autá a chodník pre chodcov. V rozpočte sa ráta na prvú etapu s čiastkou 140 tisíc eur. Bezpečnosť a relatívne pohodlie chodcov v meste by mal zabezpečiť aj nový chodník na Piešťanskej ceste od Námestia sv. Ignáca po železničné priecestie. Na jeho vybudovanie zastupiteľstvo vyhradilo 25 230 eur.

Aj keď očakávané príjmy sú nižšie, podarilo sa zachovať doterajšiu čiastku na spolufinancovanie činnosti mestských organizácií, ktoré by aj v tomto roku mali od mesta dostať 20 tisíc eur. Skutočné plnenie rozpočtu sa uvidí až počas roka, pretože v rozpočte nie sú vyčlenené niektoré položky, napríklad zatiaľ nezohľadňuje spoluúčasť mesta, ak by ministerstvo životného prostredia a regionálneho rozvoja napokon mestu poskytlo nenávratný finančný príspevok na vybudovanie ekodvora. Zastupiteľstvo však ráta aj s touto možnosťou a bude počet dynamicky modifikovať podľa aktuálnych potrieb. Zásahy doň by však už nijako nemali ovplyvniť avizované investičné akcie.

J. Hladký

foto: Kristína Bajtalová

Přednosta stanice – ten nekouká jen na šíný... História leopoldovských železničarských přednostov

V minulom čísle sme vás informovali, že aj leopoldovská železničná stanica sa rozlúčila s funkciou výpravcu aj ďalšími pracovnými pozíciami, ktoré (podobne ako niekdajšie lepenkové cestovné lístky, parná trakcia, mechanické zabezpečovacie zariadenia a iné relikty poézie železnice) pre modernizáciu železničného koridoru odchádzajú do minulosti. Pri tejto príležitosti sme sa pozreli do kroník leopoldovskej železnice, ktorá k nášmu mestu neodmysliteľne patrí tak ako pránier či renesančná pevnosť. Minulý rok si naša železničná stanica pripomenula už 105. výročie svojho postavenia. Svoju pôvodnú krásu a majestátnosť si udržala podnes, paradoxne, aj vďaka spomínanému budovaniu železničného koridoru, vďaka čomu bola pred niekoľkými rokmi zrekonštruovaná. Dejiny železničnej stanice sú spojené s dejinami železnice a dejinami leopoldovského „přednostovania“ takmer dvoch

desiatok vážnych a vážených pánov v železničarských uniformách. Pôvodný názov železničnej stanice bol Galgóc – Lipotvár, prvou staničnou budovou bol objekt, ktorý sa dnes používa ako prevádzková budova. Prvá výhrevňa (remíza) bola s malou točnou postavená v miestach niekdajších skladov traťového okrsku. Prevádzka na trati sa začala 2. júna 1876. Bolo to začatie prevádzky v úseku Trnava – Leopoldov – Nové Mesto nad Váhom.

Prvá vojna o stanicu

Pozrime sa do kroník a pamätných kníh stanice. Okrem modernizácie stanice sa dozvedáme najviac najmä o situácii v pohutých rokoch – počas vzniku 1. ČSR a počas druhej svetovej vojny. V roku 1906 na mieste starej už nevyhovujúcej železničnej stanice bola vybudovaná nová staničná budova. Leopoldovská stanica sa stala jednou z najstrategickejších železničných uzlov na

Záber na pôvodnú budovu stanice od Verešvára z konca 19. storočia.

Slovensku a železnica spojila naše mesto so svetom.

Tesne po vzniku Československa zasiahli do prevádzky stanice ozbrojené konflikty, súvisiace s rúcaním starého usporiadania spoločnosti. Mesiac po vzniku republiky, 29. novembra 1918, stanicu Leopoldov obsadil oddiel tzv. *Praporu slobody* č. 28. Uhorská staničná posádka po vyrabovaní skladu tovaru odišla bez boja. Prvého decembra 1918 boli v stanici už československí železničiari. Preberanie stanice od uhorského personálu prebehlo hladko. Všetci zamestnanci, ktorí hovorili po slovensky, sa ihneď prihlásili do služby. Prvou snahou všetkých bolo prepraviť na skládkach uloženú repu do cukrovarov. Podľa kroniky stanice boje pokračovali 6. decembra 1918, keď bol v skorých ranných hodinách prepadnutý Hlohovec práporom honvédskeho pluku z Nitry. Do bojov zasiahla staničná vojenská posádka, ktorá mala 120 mužov. *„Bola vyžiadaná posila slovenského vojska z Trenčína aj s pancierovým vlakom. Ťažké boje pokračovali až do 23. hodiny, kedy do bojov zasiahol aj pancierový vlak, na oboch brehoch Váhu prebiehali urputné boje až do 3. hodiny ránej,”* uvádza sa v texte starom takmer sto rokov. Uhorské vojsko bolo porazené, utrpelo veľké straty a stiahlo sa do Nitry. Podľa kroniky sa do bojov zapojilo aj 18 pracovníkov

stanice a text uvádza, že v bojoch padol sprievodca vlakov Dvořák zo stanice Praha Wilsonovo nádraží. Všetci do služby prihlásení zamestnanci zložili slub vernosti republiky.

Druhá vojna o stanicu

Prvým prednostom stanice po vzniku 1. demokratickej ČSR sa stal Jozef Živnustka, ktorý stanicu viedol až do 28. augusta 1924. Neskôr získal miesto na dopravnom úrade v Prešove. Vtedy stanicu prevzal dovtedajší námestník prednostu, vrchný revident Otto Táboorský. Podľa kroník a pamätných kníh stanice od 31. marca 1925 prevzal stanicu inšpektor Gustav Markl a viedol ju až do 1. októbra 1927. Po jeho odchode do výslužby bola stanica dočasne odovzdaná námestníkovi prednostu, vrchnému revidentovi Ottovi Táboorskému, ktorý ju prevzal dočasne ešte raz, a to v roku 1930 až do januára 1931. V tridsiatych rokoch a počas vojnovjej Slovenskej republiky sa na tejto pozícii vystriedalo niekoľko prednostov – Ján Kolbl (1931), inšpektor Jozef Pozdník (1931 – 1937), hlavný adjunkt František Machát (1937), inšpektor Pavol Ventura (1937 – 1938) a inšpektor Viktor Houlinger z Plešivca (1938 – 1939). Po vyhlásení autonómie Slovenska prednosta stanice a s ním skoro všetci zamestnanci českej národnosti boli daní k dispozícii pražskej vláde.

Vedením stanice bol 29. marca 1939 poverený hlavný adjunkt Pavol Kompiš z Kremnice. Takýto stav trval počas celej druhej svetovej vojny. Ďalšie informácie nachádzame až počas prechodu frontu. Ešte pred oslobodením, 31. marca 1945, v noci odišiel Pavol Kompiš do Martina, odkiaľ sa už nevrátil. Deň nato prevzali dopravu nemecké vojská. Zamestnanci železničnej stanice sa rozutekali domov k svojim rodinám, lebo front bol veľmi blízko. Nemci odmontovali a naložili na vozne veľkú časť zariadenia a zabezpečenia stanice, vyhodili do vzduchu vodáreň, výhrevňu a takmer všetky výhybky. Zmätočnú situáciu musel riešiť až nový prednosta, vrchný inšpektor Šmeringa, ktorý nastúpil do funkcie prednostu po oslobodení 4. apríla 1945. Dlhو však v Leopoldove nezostal, pretože bol zaistený a vedenie stanice prevzal inšpektor Hromada. Ten bol však o mesiac povýšený, odišiel na riaditeľstvo železníc do Bratislavy a vedením stanice bol poverený hlavný adjunkt Ján Suchoň, ktorý viedol stanicu do príchodu nového prednostu do 25. augusta 1945. Vtedy nastúpil do funkcie inšpektor Vojtech Hentz. Ján Suchoň sa však na svoju stoličku vrátil o niekoľko desiatok rokov neskôr. Po vojne, v roku 1946, začala stúpať frekvencia železničnej dopravy v počte 87 za jeden deň, o rok neskôr to už bolo 92 vlakov a v roku 1948 už 103 vlakov. Tento trend postupného rozširovania frekvencie osobnej a nákladnej vlakovej sa priamoúmerne zvyšoval. Napríklad v roku 1977 už dosiahol úroveň 264 vlakov za 24 hodín.

Návraty Jána Suchoňa

Od prelomových vojnových dní sa vystriedalo na prednostovskej stoličke niekoľko zamestnancov v pravidelných intervaloch. Náčelník Ján Húšťava pôsobil do roku 1953, potom František Mouka (1953 – 1959), Ján Suchoň (1959 – 1962), Ján Pauer (1962 – 1967). Hneď na začiatku roka 1967 náčelník Prevádzkového oddielu v Bratislave Dr. Rozboril osobne odovzdal vedenie stanice do rúk náčelníka Jána Suchoňa, ktorý dovtedy zastával funkciu dopravného námestní-

Ján Suchoň, azda najvýznamnejší prednosta leopoldovskej stanice

ka. Kronika bez ďalších podrobností hovorí aj o jeho odchode z funkcie i z tohto sveta: „Dňa 21. 1. 1972 o 0,30 hod. došlo na železničnej stanici Leopoldov k mimoriadnej udalosti, keď pri výkone služby počas nočnej kontroly vo veku 58 rokov následkom infarktu náhle zomrel náčelník stanice Ján Suchoň.“ Túto funkciu potom dočasne zastával dopravný námestník František Pecár. V rokoch 1972 – 1984 bol náčelníkom stanice František Babuljak, neskôr Ján Kolárik (1984 – 1999) a Tibor Kučera (1999 – 2005) a Miroslav Vrždiak (2005). Posledným leopoldovským prednostom bol Róbert Hendrych, ktorý ju viedol až do 30. septembra 2011. Týmto dátumom zaniká funkcia prednostu železničnej stanice, pretože od 1. októbra 2011 je Železničná stanica Leopoldov a jej pričlenené stanice vo Veľkých Kostoľanoch a Piešťanoch zahrnuté pod správu železničnej stanice Trnava a vedenie tak prevzal prednosta trnavskej železničnej stanice Roman Remenáť. Za možnosť nahliadnuť do kroník a pamätných kníh železničnej stanice Leopoldov ďakujeme hovorkyni Železníc Slovenskej republiky Martine Pavlíkovej.

Martin Jurčo, foto: www.vlaky.net a archív

Na políčkach leopoldovského šachu zostal jeden pešiak i strelec zároveň - Gorazd Kollárik

Aj keď o šachovej hre máme informácie staré poldruha tisícročia, v Európe sa táto hra rozšírila v súčasnej forme dakedy v 15. storočí a ihneď sa stala obľúbenou hrou šľachty. Kráľovská hra – ako sa nazýva podnes – totiž neslúžila iba ako kratochvíľa, ale hráči si v nej cibrili logické myslenie, taktizovanie, kombinatoriku a svoju predvídavosť. A bez týchto atribútov bolo ťažké predstaviť si úspešného vládcu. V Leopoldove sa už desaťročia tejto hre venuje Ing. Gorazd Kollárik, s ktorým sme sa pohovárali o histórii a perspektívach šachovej hry v našom meste.

Netrúfame si polemizovať o tom, či je šach vedou, umením, športom alebo hrou. Prezradte o sebe, ako ste sa s ním zoznámili a ako hlboko má táto hra zapustené korene v Leopoldove.

Pravdepodobne môj hlboký záujem o šach

treba hľadať v génoch, lebo môj dedko z otcevej strany rád sedel nad šachovnicou a premiestňoval figúrky po čierno-bielych políčkach. Takže som asi niečo po ňom aj v tomto smere zdedil, lebo v našej rodine nikto iný nemal o šach hlbší záujem. Hoci mi otec ako osemročnému kúpil k narodeninám najlacnejšiu šachovú súpravu a naučil ma základné pravidlá, nestačilo to na súperenie s dedkom, ktorý šachovú teóriu študoval z maďarskej knižky. Mojimi rovnocennými súpermi boli spolužiaci Ferdo Hollnsteiner a Edo Bednárík, s ktorými som odohral nespočítateľné množstvo partíí. Nesmiem zabudnúť ani na súrodencov Filipovcov, pre ktorých bola šachová hra rodinnou zábavou. Okrem mamy hrali asi všetci od jari do jesene nielen u nich doma, ale aj na dvore. Ešte sa pamätám, ako hral Fero Filip proti mne čiernymi figúrkami a

keď mi prezradil, že sa bráni „kráľovskou indickou obranou“, tak som od prevkapania očí otváral, lebo len samotný názov vo mne vzbudzoval rešpekt. Pri jednej návšteve u nich doma som si všimol, že jeho brat Jano študuje teóriu z nejakej knižky, a tak aj mne otec kúpil v antikvariáte Teóriu šachových otvorení, napísanú po slovensky. Z nej som sa naučil, ako treba otvárať šachovú partiu. Dodnes mám túto knižku, ktorá má asi aj určitú historickú hodnotu, lebo bola vydaná vlastným nákladom autora a v obmedzenom množstve.

Šachový skladateľ G. Kollárik
pri analýze šachovej skladby

Hrával sa v našom meste šach aj organizovane?

V Leopoldove existoval šachový klub, ktorý založil ešte niekedy v päťdesiatych rokoch minulého storočia Rudolf Marko. Ako určitý rituál mali šachisti pravidelné stretnutia v nedelu predpoludním – keď nehrali súťaž – v budove oproti železničnej stanice a v miestnosti prezývanej „škola“, lebo tam mávali železničiari svoje školenia. V chladných zimných dňoch sa tam príjemne sedelo, lebo miestnosť bola vždy teplo vykúrená. Hrávalo sa s drevenými figúrkami, tzv. „českými klubovkami“ aj s mechanickými páčkovými hodinami. Schádzali sa tam väčšinou starší páni: Rudolf Marko, Ladislav Tačovský, Rúfus Krampl, Leonard Tittel, Viliam Mišovič, Ján Hutta, Vladimír Putera a mnohí ďalší, ktorých mená si už ani nepamätám. Väčšina z nich už šach hrá v „šachovom nebi“. Posledný menovaný ešte žije v Trakoviciach ako 82-ročný. Bol som rád, keď som si mohol s nimi zahrať a ešte radšej, keď ma pozvali aj na majstrovskú súťaž. Koncom šesťdesiatych rokov Rudolf Marko zanechal organizovanie šachových súťaží a v roku 1977 túto činnosť obnovil s podporou telovýchovnej jednoty Marián Žemla zo Šulekova. Nastúpila teda nová generácia šachistov zo zálohy: Dušan Ondriš, František Lenghart, Emil Tittel, Jozef Ondriša, Milan Svetlík, Stanislav Zeman, Pavol Nemec, Slavomír Gergič, bratia Szárazovci i Filipovci, otec a syn Poničanovci a ďalší. Naši súper i nami žartovali, keď hovorili, ako sa nám dobre hrá, lebo máme medzi sebou aj Fischera, čo bolo priezvisko jedenásteho majstra sveta v šachu. Svojou hrou sme si vydobyli medzi súpermi aj určitý obdiv. Dokonca sme porazili jedenkrát ruských špecialistov, pracujúcich v atómovej elektrárni, čo nás veľmi potešilo, lebo v Rusku je šach národným športom. **Ako dlho vám vydržal tento „šachový zápal“?**

Asi po šiestich rokoch sa Marián Žemla vzdal vedenia klubu, až nakoniec hrozil jeho predčasný zánik. Preto som sa rozhodol

vziať na svoje plecia organizátorskú činnosť a súčasne som bol podľa športovej terminológie aj hrajúcim kapitánom. Záujem hráčov o kráľovskú hru začal postupne upadať, a preto som sa rozhodol v roku 1988 neprihlásiť družstvo do majstrovskej súťaže. Hrozilo totiž, že nebude k dispozícii dostatočný počet šachistov, a tak budeme partie na niektorých šachovniciach prehrávať kontumačne aj s pokutou. Nie je naozaj nič horšie pre kapitána klubu, ako keď musí ešte večer pred šachovým stretnutím „naháňať“ hráčov, aby prišli hrať namiesto toho, aby sa oni sami prihlásili.

Tak ste sa vlastne nechtiac stali „hrobárom“ leopoldovského šachu...

Dá sa to tak povedať, lebo činnosť šachového klubu alebo oddielu, ako sa vtedy nazýval, nebola doteraz obnovená, čo je veľká škoda, keďže šach sa hráva súťažne v kdejaký obci Trnavského kraja. Nemusím tu vari zdôrazňovať význam šachu pri rozvoji logického myslenia alebo v boji proti Alzheimerovej chorobe.

V čom je asi príčina toho, že Leopoldov dnes nemá svoj šachový tím?

Príčin bude iste viacero, ale jedna z nich je, že nikto si nechce zobrať na seba zodpovednosť prihlasovať družstvo do súťaže, keď nevie, ako dlho vydrží šachové nadšenie spoluhráčov, a či po niekoľkých prehrách nevznikne v nich depresia a nechť hrať; nehovoriac už aj o potrebnom materiálnom vybavení pred začiatkom súťaže, ktoré zostane potom nevyužité. Dúfam však, že sa niekedy nájdu naši mladí nasledovníci, čo budú pokračovať v písaní šachovej histórie. Veď možno ešte nemá zhnité korene...

Doteraz sme sa rozprávali o klasickej šachovej hre. Má však aj ďalšie svoje formy – korešpondenčný a kompozičný šach. Zaoberali ste sa aj nimi?

Venoval som sa niekoľko rokov korešpondenčnej hre, čo myslím doslova, lebo pri nej hráči nesedia oproti sebe pri šachovnici, ale si posielajú ťahy korešpondenčnými listkami, čo v dnešnej dobe počítačov je už ne moderné a aj pomalé. Rýchlejšie je využívať

e-mailovú poštu alebo priamo šachový server. Na ukážku uvediem priebeh šachovej hry na 14. Majstrovstvách ČSFR družstiev z roku 1992: **Kollárik** (biely) - **Petroci** (čierny): 1.e4 c5 2.Jf3 d6 3.d4 cxd4 4.Jxd4 Jf6 5.Jc3 a6 6.Sg5 e6 7.f4 Db6 8.Dd2 (Biely sa môže vyhnúť obeti svojho pešiaka tahom 8.Jb3 s pokračovaním: 8. - Se7 9.Df3 Jbd7 10.0-0-0 Dc7 11.Sd3 b5 12.Vhe1 b4 13.Je2 Sb7 14.Kb1 h6 15.Sh4 a5 16.Jed4 0-0 17.Jb5 Dd8 18.J3d4 Jc5 19.Ve3 a4 20.De2 a3, keď partia Prokopp - Mrázik, 2008 nakoniec sa skončila s výsledkom 0:1) **Dxb2!?** (Hráči rozohrali ostrý variant sicílskej obrany s medzinárodným označením B97, ktorý je podrobne teoreticky rozpracovaný do viacej ako dvadsaťpäť ťahov. S obľubou ho hrával aj legendárny jedenásty majster sveta v šachu R. Fischer, keď použil túto obranu dvakrát v r. 1972 v Reykjavíku proti B. Spasskému v boji o titul majstra sveta. Biely pripúšťa obeť pešiaka (tzv. otrávený pešiak) za náskok vo vývine figúr a dočasné nevýhodné postavenie čiernej dámy.) **9.Vb1** (Alebo 9.Jb3 ako hral už Spasskij proti Fischerovi, Reykjavík 1972) **Da3 10.f5 Jc6 11.fxe6 fxe6 12.Jxc6 bxc6 13.e5 dxe5 14.Sxf6 gxf6 15.Je4 De7!?** (15. - f5 16.Se2 h5 17.Sxh5+ Ke7 18.Dg5+ Kd7 19.Jf6+ Kd8 20.Jd5+ Se7 21.Jxe7 Dxe7 22.Dd2+ Dd7 23.De3 Da7 =>) **16.Se2 h5 17.Dd1 Sg7 18.Sxh5 Kf8 19.0-0 f5 20.Vb3 Kg8 21.Vd3 a5 22.Vd8+ Kh7 23.Sf7 Dh4 24.Vd3 Sh6 25.Vg3 Va7?** (25. - Vd8 26.Sg6+ Kg7 27.Da1 Sf4 28.Sxf5+ Sxg3 29.hxg3 Dh6 30.Dxe5+ Kg8 31.Sh7+ Kxh7 32.Jg5+ Kg8 33.Jf7 Dg7 34.Dxg7+ Kxg7 35.Jxd8

Va7 36.Jxc6 Vc7 37.Jxa5 Vxc2 38.Vf2 + -) **26.Dh5!** (26. - Dxh5 27.Jf6 mat) a čierny sa vzdal. (Pozri diagram!).

Čo je to kompozičný šach?

Kompozičný šach sa rozdeľuje na skladanie

šachových úloh a ich riešenie. Vo viacerých novinách som si v mladosti všimol v šachovom okienku šachový diagram s určitou výzvou na riešenie. V základnej škole nám do triedy prichádzali Pionierske noviny. Bol o ne malý záujem, hoci stáli len 80 halierov, a tak nás vedenie školy nútilo si ich kupovať. Ja som si ich kupoval pravidelne a dobrovoľne. Nikto nevedel prečo. Teraz môžem prezradiť, že to bolo kvôli šachovým diagramom. Za ich správne vyriešenie sa dala vyhrať zaujímavá kniha. Vyhrál som takto niekoľko románov a aj som ich čítal, lebo boli vhodnou formou napísané pre pionierov, ako nás vtedy nazývali. Tiež som si chodil pravidelne jedenkrát týždenne kupovať do novinového stánku Roľnícke noviny, čomu sa predavačka čudovala, že taký mladý a už má záujem o poľnohospodárstvo. Redaktor šachovej rubriky, medzinárodný šachový majster Július Kozma ma niekoľkokrát vyžreboval ako výhercu. Niekedy pomôže aj náhoda, keď som zachytil v rádiu ešte za socializmu na stredných vlnách vysielanie Českého rozhlasu z Brna. Nechcel som veriť, keď po chvíli hlásili notáciu šachovej úlohy. Stačil som si ju poznamenať a poslať riešenie. Aké bolo moje prekvapenie, keď neskôr na Vianoce mi prišla neočakávane kniha ako výhra. Jednu riešiteľskú súťaž zorganizoval na základnej škole učiteľ Ladislav Tačovský, ktorý viedol šachový krúžok (aj svojich dvoch synov Laca a Vladu naučil hrať šach), len neviem, či som nebol jediným riešiteľom...

Skladali ste aj šachové skladby?

Po riešení ma lákalo vytvoriť aj samostatne dajakú skladbu. Zložil som asi štyridsať šachových úloh rôzneho žánru uverejnených doma i v zahraničí. V súčasnosti sa venujem šachovým štúdiám, ktoré najviac pripomínajú šachové koncovky. Jednu venujem svojim bývalým spoluhráčom a všetkým priaznivcom šachu v Leopoldove. Bude to tiež neopakovateľná udalosť pre tento časopis, keď sa na jeho stránkach prvýkrát objaví šachová štúdia – a dokonca originál (prvýkrát uverejnená skladba).

Riešenie: 1.Sxe4? Dh3 mat; 1.Sg2? De6 2.Df8+ Vg8 3.Db4 e3 4.Db2+ Vg7 5.Vf8+ Kh7 6.Dc2+ Vgg6 7.K-g1 Sxg2 8.Dc7+ Vg7 9.Vf7 Vxf7 10.Dh2 Sd5;

1.Kh2? Df5 2.Df8+ Dxf8 3.Vxf8+ Vg8 4.Vxg8+ Kxg8 5.Sxe4? Vxh4+ 6.Kg3 Vxe4 - + (5.Sh1 Ve6 6.Kg3 Kf7 7.Kf4 b5 8.h5 Vf6+ 9.Ke3 Vh6 10.Sxe4 Sxe4 11.Vf1+ Ke6 12.Kxe4 Vxh5 - +)

1.Vf8+! Kh7 2.Dxe4+! (2.Vxc8? Vxh4 mat; 2.Sxe4+? Df5! 3.De7 Vxe7 4.Vxf5 Vxe4 5.Vxe4 Sxe4+; 3.Sg2 Dh3+ 4.Kg1 Dxg2 mat) Sxe4 (2. - Vgg6 3.De7+ Vg7 4.Vxc8 Sxf3+ 5.Kh2 Vxe7 6.Vxe7+ Kg6 7.Ve6+ Kh5 8.Vc5+ Kxh4 9.Vxh6+) **3.Sxe4+** Vgg6 4.Sxg6+ (4.Vxc8? Vxh4 mat) **Kxg6 5.Vxc8 a biely vyhrá.**

Pointa riešenia spočíva v druhom ťahu bieleho,

keď by väčšina šachistov vzala čierneho pešiaka strelcom, a nie dámou.

Pokúšali ste sa aj o šachovú publicistiku?

Píšem články o praktickom i kompozičnom šachu a šachistoch v regionálnych mesačníkoch. Takýmto spôsobom sa snažím o popularizáciu šachu na Slovensku, lebo minulý rok zanikli dva odborné šachové časopisy. Mojou snahou je vytvoriť stálu šachovú rubriku, v ktorej sa budú uverejňovať šachové skladby na riešenie alebo aj poučné šachové partie na voľné prehrávanie doma pre „šachových labužníkov“.

Šachovému skladateľovi a publicistovi Ing. Gorazdovi Kollárikovi dakujeme za rozhovor a pri príležitosti jeho okrúhleho životného jubilea mu želáme pevné zdravie a veľa príjemných chvíľ strávených nad šachovnicou.

Zhovárala sa Mgr. Ludmila Páleníková.

Foto: autorka

Šachové okienko

Milí čitatelia, v našom časopise otvárame novú rubriku, ktorá bude zameraná na šachové skladby, čo sú umelo vytvárané úlohy určené pre šachových riešiteľov. Autorom prvej skladby, ktorá bola uverejnená až po jeho smrti, je významný slovenský šachový skladateľ (1947 - 2000), pochádzajúci z neďalekých Trakovíc. Povoláním bol ekonomický inžinier a zložil 233 šachových úloh, väčšinou dvojťažiek (mat 2. ťahom). Od roku 1975 žil v Kežmarku, kde pracoval ako hlavný ekonóm poľnohospodárskeho družstva a neskôr ako auditor. Ako študent si chodieval do Leopoldova zahrať futbal. V jednoduchej „miniaturke“ biely začne a dá čierne mu mat najneskôr tretím ťahom.

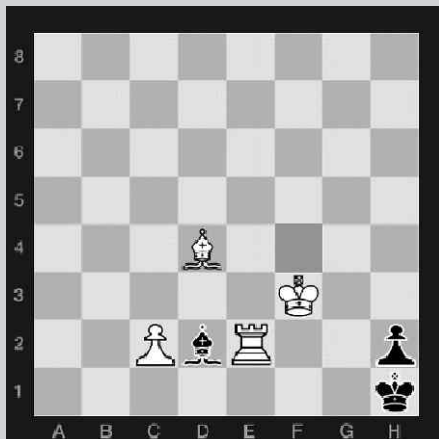
Riešenie pošlite do 10. apríla 2012 na e-adresu casopis@leopoldov.sk alebo priamo na MsÚ v Leopoldove. Jeden vyžrebovaný riešiteľ bude finančne odmenený.

Prípravuje Gorazd Kollárik

Skladba č. 1

Jozef Taraba

Pravda 2. 3. 2001

Mat 3. ťahom (4 - 3)

Čo prezrádzajú kroniky...

Leopoldovské väzenkyne boli tiché a pracovité

Jedným z pomerne výrečných dokumentov o svojho času najväčšej rakúsko-uhorskej väznici je akási kmeňová kniha odsúdených s názvom *Grundbuch* alebo *Stammbuch der Sträflinge* (v doslovnom preklade Rodokmeň odsúdených, resp. správnejšie Matričná kniha odsúdených). Bola to prvá organizovaná databáza trestancov, ktorí do pretvárajúcej sa leopoldovskej pevnosti (či už väznice) v polovici 19. storočia prichádzali. V nej už mal každý trestanec k svojmu menu priradené číslo a základné identifikačné údaje vrátane výmeru trestu, posudku lekára a uvádzali sa tu aj rôzne disciplinárne poznámky.

Jedna položka v „trestničnej knihe“ bola zosobnením jedného vrtkavého ľudského osudu. Zaujímavé je, že medzi prvými zapísanými trestancami sú zaevidované aj ženy. Vedno ich bolo v *Grundbuchu* zapísaných asi dvesto. Do Leopoldova ženy prichádzali z celého vtedajšieho horného Uhorska aj Zadunajska od roku 1854, keď vyšla výzva, aby stoličné a mestské sudy svojich odsúdencov posielali do Leopoldova. Podľa rukopisnej kroniky, ktorú začal podľa zachovaných prameňov v 40. rokoch minulého storočia spisovať Karol Körper, osudu leopoldovských väzenkýň neunikli väčšinou mladé dievčatá, slúžky, ktoré boli odsúdené za vraždu vlastného dieťaťa (*Kindermord*) na dvoj-, štvor- a niekedy aj viacročný žalár. Iba ojedinеле im podľa matrík bol trest vymeraný za iný trestný čin, ba výnimočne sa medzi nimi nachádzali ženy odsúdené na doživotie, no neskôr im doživotný trest zmiernili. Doktoré pochádzali z vidieckeho prostredia, iné zasa z mestského, s „uvoľnenejšími“ mravmi, a tomu zodpovedala aj profesia niektorých z nich a neraz s ním súvisel takisto čin, ktorého sa dopustili. Za mnohé ilustruje osudy leopoldovských žien napr. trestankyňa č. 296 Anna K. Bola odsúdená na šesť rokov žalárovania, zostreného 25 palicami, ktoré si musela vytrpieť pri nástupe do výkonu trestu. V matričnej knihe bolo uvedené aj jej zamestnanie: *Lustdirne* – prostitútka. Niektoré ženy boli odsúdené za krádež, napr. 27-ročná Eliza Y., ktorá bola odsúdená na dva roky ťažkého žalára v tzv. dlhom železe.

Disciplinárne poznámky o leopoldovských väzenkyniach prezrádzajú, že rovnako ako muži boli aj v práci spútané, boli tiché, pracovité a trezrlivé. Akiste aj preto, že doktoré z nich čin, ktorého sa dopustili, spáchali zo zúfalstva. Putá mali nasadené aj v zamestnaní počas práce, ak im to vykonávaný druh práce povoľoval. Leopoldovské väzenkyne postupne odtransportovali do iných väzníc – najmä do Valašského Meziříčí a do Budapešti. Leopoldovská väznica sa tak pre ne stala len akousi prestupnou stanicou. Veľký transport žien odišiel z Leopoldova napríklad 8. februára 1856 do Pešti a do troch-štyroch mesiacov opustili leopoldovskú väznicu aj ostatné ženy. Tým sa skončila krátka epizóda, počas ktorej bol Leopoldov zároveň mužskou i ženskou väznicou.

(jh)

Slovenský zväz telesne postihnutých a Zväz postihnutých civilizačnými chorobami Leopoldov monitoruje

AKÝ BOL ROK 2011?

Pri hodnotení roka 2011 môžeme povedať, že bol úspešný, ale náročný na zvládnutie a zabezpečenie naplánovaných úloh. Pri finančnom, materiálnom a organizačnom zabezpečení aktivít nám pomohli sponzori, darcovia dvoch percent zo zaplatenej dane, grant od mesta Leopoldov, vlastné zdroje z členských príspevkov a neúnavné úsilie členov výboru našej základnej organizácie a veľa dobrých a ochotných ľudí.

Existujeme 17 rokov – výročie vzniku našej organizácie si pripomenieme 25. februára. Odvtedy sme mali veľa stretnutí, na ktorých sa zúčastnilo mnoho našich členov, ale aj sympatizantov. Zameriavame sa na vzdelávanie, zlepšenie zdravia rôznymi formami vrátane rekondičných pobytov a na vzájomnú podporu v našich zdravotných aj životných ťažkostiach.

Vo februári sme sa tradične s Klubom dôchodcov zabávali na fašiangovom posedení a vzdelávali sme sa o zdravom životnom štýle s MUDr. Jánom Žáčkom.

V apríli sme zorganizovali výročnú členskú schôdzu, zorganizovali sme prezentáciu s poradenstvom o výrobkoch pre podporu zdravia a o užívaní liekov. V máji sme v spolupráci s mestom Leopoldov oslavovali Deň matiek. Začiatkom júna sme uskutočnili zábavné popoludnie s harmonikou pod názvom Guláš párty v Starej škole. V priebehu mesiaca sme pre dvadsiatich šiestich našich členov zabezpečili a zrealizovali liečebný rehabilitačný pobyt v kúpeľoch v Nimnici. V júli sme pripravili jednodňový deň zdravia na termálnom kúpalisku v Dunajskej Strede. V auguste sme si opekali na Starej škole so zábavným posedením pri harmonike.

Za mimoriadnu udalosť považujeme 1. miesto nášho najmladšieho člena Patrika Bistáka v celoslovenskej súťaži špeciálnych škôl v prednese poézie a prózy v Spišskej Novej Vsi. V ďalšej súťaži Kremnická barlička v dňoch 9. až 11. septembra 2011 získal cenu poroty.

V októbri sme boli na predstavení muzikálu Adam Šangala v Divadle Andreja Bagara v Nitre. December sa niesol v znamení tradičného Mikulášskeho posedenia s bohatou tombolou a príjemnou atmosférou na ňom zvýraznil náš obľúbený harmonikár pán Vančo. Rozlúčili sme sa piesňou Tichá noc a zaželi si krásne prežitie vianočných sviatkov. Naladení sviatočnou atmosférou stretnutia sa tešíme na ďalšie podujatia v novom roku.

Našou celoročnou aktivitou býva stretnutie výboru ZO, ktoré sa realizuje v trojtýždňových intervaloch, návšteva dlhodobo chorých a blahoželenie jubilantom, ktorí sa dožili okrúhlych výročí.

V mene všetkých chcem sa poďakovať primátorovi mesta Leopoldov JUDr. M. Gavorníkovi za ústretovosť, pochopenie, pomoc a podporu. Za pomoc a podporu patrí naša vďaka aj pracovníkom mestského úradu, samozrejme, štedrým sponzorom a všetkým dobrým ľuďom, s ktorými sme spolupracovali v roku 2011. Všetkým želáme veľa zdravia a dobrú pohodu.

Mária Petrášová, predsedníčka ZO

Rozlúčka

Dovoľujeme si oznámiť širokej verejnosti, že 17. februára 2011 sme sa navždy rozlúčili s naším dlhoročným spolupracovníkom Alojzom Gubáňom. Česť jeho pamiatke.

Mesto Leopoldov

DAŇ Z NEHNUTEENOSTÍ MESTO ZVÝŠILO LEN O INFLÁCIU

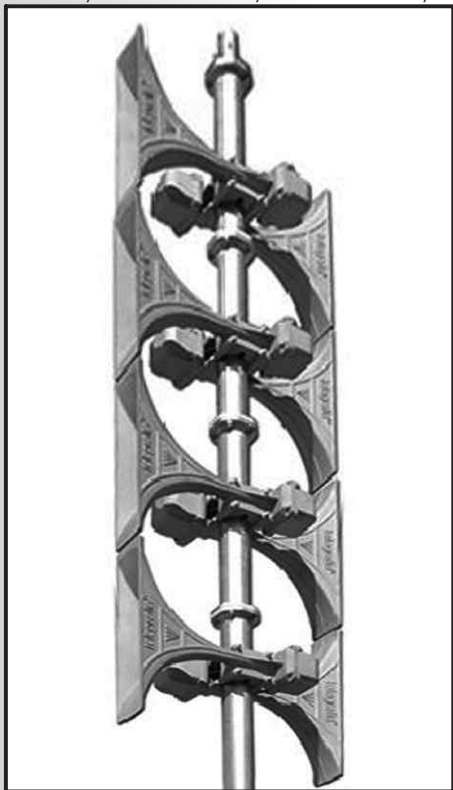
Výpadky financií v samosprávnych rozpočtoch obcí a miest, ktoré súviseli so zmenou niektorých zákonov (informovali sme o nich v minulom čísle časopisu), mnohé z obcí riešili zvýšením daní. Leopoldov tak prišiel napríklad v daní z pozemkov minulý rok asi o 47 tisíc eur. Možnosťami úpravy týchto dôležitých príjmových položiek sa preto zaoberali ešte v decembri aj poslanci mestského zastupiteľstva. Z viacerých navrhovaných riešení sa usilovali ísť v porovnaní s inými obcami a mestami tou najšetrnejšou cestou a napokon sa dohodli, že sa zvýši len o percentá reálnej inflácie od roku 2005. Prečo práve od r. 2005, už vysvetľuje prednosta mestského úradu Ing. Zuzana Pelzlová: *„Od roku 2005 mesto nemenilo sadzby za daň z nehnuteľností, a tak nezohľadňovalo ani každoročnú infláciu. Jediná úprava nastala v roku 2009 v súvislosti s prechodom na euro a prepočítané sumy sa zaokrúhľovali smerom nadol.“*

V prípade fyzických osôb sa tak daň z nehnuteľností v tomto roku zvýši o 23,3 percenta. Pre právnické osoby sa daň z nehnuteľností v jednotlivých častiach zvýšila už v roku 2008, a tak v tomto roku došlo v ich prípade len o zvýšenie vo výške necelých 5 percent, čo predstavuje výšku inflácie od roku 2008. Navrhovaná úprava by tak mala do mestského rozpočtu priniesť asi 50 tisíc eur, skutočná výška sa uvidí po vyrúbení daní a ich výbere. Daňovníkom ju mesto vyrúbi najneskôr v apríli. Občania dostanú rozhodnutia priamo do domácností oproti podpisu, tým, ktorých pracovníci nezastihnú doma, rozhodnutie zašlú poštou. Daň je splatná do pätnástich dní od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia a ak je vyššia ako 332 eur, občania sa môžu priamo na mestskom úrade rozhodnúť o jej rozdelení na štyri splátky (1. sa uhradza do 15 dní, druhú treba uhradiť do 3. júna, tretiu do 31. augusta a štvrtú do 30. októbra).

(jh)

ZA FALOŠNÝ POPLACH POKUTU NEDOSTANÚ

Aj na stránkach Leopoldova sme informovali o letnom falošnom poplachu, ktorý vystrašil aj obyvateľov nášho mesta. V auguste minulého roka sa spustil výstražný systém vo viacerých obciach pri Jaslovských Bohuniciach spustením 330 sirén ako výstraha pred ohrozením pre poruchu v jadrovej elektrárni v Jaslovských Bohuniciach. Skúška sirén mala byť podľa nej vykonaná dodávateľom v tichom režime, ale po pripojení bol spustený hlasný signál. Poplach bol spôsobený poruchou výstražného systému a ani na záchranných linkách nevedeli vystrašeným starostom povedať, čo sa vlastne deje. Obvodný úrad v Trnave za spustenie sirén kolísavým tónom v okolí Jaslovských Bohuníc vyrúbil Slovenským

elektrárňam pokutu. V odvolacom konaní nakoniec ministerstvo upustilo od pokuty viac ako 6,5 tisíca eur, elektrárne totiž argumentovali, že nie ony sú zodpovedné za poruchu, ale dodávateľská firma Telegrafia, ktorá poruchu zapríčinila.

(mj)

PRI OBCHODNOM REĽAZCI VY- RASTIE AJ OBCHODNÁ GALÉRIA

Už sme informovali o zámere výstavby nákupného centra medzi Hlohovcom a Leopoldovom. V susedstve priemyselného parku medzi dvoma mestami pri plánovanom obchodnom reľazci Tesco má však vyrásť aj obchodná galéria Váh. Má ju vybudovať spoločnosť Daifel finance.

Zámer výstavby sa už posudzuje v rámci jeho vplyvov na životné prostredie. Nákupná galéria sa má rozprestierať na celkovej užitočnej ploche viac ako 5-tisíc metrov štvorcových. Bude to jednopodlažný objekt, celkové náklady na realizáciu projektu predpokladá spoločnosť Daifel finance Piešťany vo výške viac ako 6 miliónov eur a stavať by sa malo už v roku 2012. „*Areal na juhovýchodnej strane po vybudovaní účelovej obslužnej komunikácie bude susediť s Priemyselným parkom Hlohovec a paralelne susedí so štátnou cestou II/513. V koridore štvrtého ramena okružnej križovatky a prepojovacej komunikácie budú vybudované aj všetky rozvody technickej infraštruktúry. Objekt bude postavený priestore v šírke zhruba 250 metrov od osi spomínanej komunikácie a medzi ochrannou hrádzou Váhu a novou komunikáciou, približne 200 metrov od ochrannej hrádze,*“ uvádza sa v návrhu. Prvá etapa počítá s obchodnými prevádzkami a technicko-administratívnym zabezpečením, druhá s rozšírením priestorov v priebehu piatich rokov až do roku 2020. Investícia je spojená aj s pracovnými miestami, ktoré investor plánuje obsadiť obyvateľmi z okolitých obcí a miest. Prevádzka dokončeného reľazca by mala zamestnať viac ako 170 zamestnancov.

(maju)

VYKRÁDALI RUŠNE

Opustené budovy, ale napríklad aj odstavené vagóny sa neraz stávajú miestami krádeží a rabovania všetkého, čo sa dá speňažiť. Do väzby sa pre podobnú trestnú činnosť dostali dvaja 21- a 36-roční Hlohovčania. Tí ešte na začiatku októbra v leopoldovskom železničnom depe rozbili okná na odstavených rušňoch a postupne z nich kradli rozvody, zariadenia a ich súčasti, čím železničiam spôsobili škodu vo výške takmer 66 tisíc eur. Policaia odboru železničnej polície vec zadokumentovali a vypátrali páchatelov, ktorých obvinili z trestných činov krádeže a poškodzovania cudzej veci, spáchaného formou spolupáchateľstva. V prípade dokázania viny hrozí obvineným trest odňatia slobody na tri až desať rokov.

(ra)

ELEKTRIFIKÁCIU TRATE ZREALIZUJÚ PRE NOVÉ- HO PREPRAVCU?

V minulom čísle Leopoldova sme písali o zámere železníc rekonštruovať a elektrifikovať trať z Leopoldova do Nitry. V polovici januára ministerstvo dopravy v záujme zvýšenia konkurenčného prostredia v osobnej železničnej doprave vyhlásilo, že plánuje umožniť prevádzkovať prepravu na niektorých regionálnych tratiach novému dopravcovi. Okrem ďalších troch tratí na západozemnom Slovensku ide aj o poskytnutie trate Leopoldov – Nitra súkromnému prepravcovi. Zdá sa, keďže podobne železnice ako správca dopravnej cesty prednostne rekonštruovali trať z Bratislavy do Dunajskej Stredy tesne pred spustením modernej prevádzky súkromnou spoločnosťou, že situácia sa možno zopakuje aj v prípade trate z Leopoldova do Nitry. Tak či onak - ak táto iniciatíva vyjde v ústrety predovšetkým cestujúcemu v zrýchlení a skvalitnení dopravy, je určite vítaná.

(maju)

Dlhodobú stratu nafukovacej haly nové poplatky nezachránia

Hľadajú sa aj iné alternatívy

Nafukovacia športová hala je hlboko stratová – aj keď nie sú problémy s jej využívanosťou, za posledné dva roky vyprodukovala stratu vyše 51 tisíc eur (vyše 1,5 milióna korún). V minulom roku prevádzkové náklady nafukovacej haly predstavovali takmer 33 600 eur a ešte ich zvýšila oprava, ktorá si vyžiadala 1692 eur. Celkové výdavky mestského rozpočtu za prevádzkovanie haly predstavovali čiastku 39 635 eur, kým na vstupnom do objektu mesto od návštevníkov získalo asi štvrtinu z výšky nákladov, len 9 830 eur. Len medziročne – v porovnaní s rokom 2010 – sa strata haly zvýšila o 8 453 eur. Ukázala to analýza, ktorú vypracovala kontrolórka mesta Ing. Terézia Trnková.

Športová hala, ktorá verejnosti slúži od konca roka 2008, má životnosť pätnásť rokov a vedenie mesta očakávalo, že počas svojej existencie nebude si zariadenie vyžadovať ďalšie investície – okrem tých prevádzkových. Na druhej strane zasa bolo zastupiteľstvu aj primátorovi jasné, že podobné zariadenia v meste aj regióne treba – či už dokážu pomáhať rozvíjať záujem o šport alebo umožňujú formovať športové talenty, rozvíjať zmysluplné aktivity či rozširujú možnosti aktívneho relaxu. Športová hala tak ponúkla jednu z možných odpovedí na často kladenú otázku: A čo v Leopoldove môžu tí mladí robiť?

Neutešená hospodárska bilancia športovej haly v poslednom období sa čoraz častejšie spomína aj na rokovaní mestského zastupiteľstva. Poslanec Miloš Jančár už pred časom v zastupiteľstve prezentoval možnosti optimalizácie nákladov najmä v súvislosti s dodávkami a využívaním plynu, ktorý v ekonomike športovej haly robí najväčšie problémy – napokon len v minulom roku zaň mesto firme Probugas za jedenásť mesiacov zaplatilo 32 765 eur (takmer milión korún).

Neustále zvyšujúce sa náklady na prevádzku nafukovacej športovej haly a avizovaný nárast energií v tomto roku spôsobili, že poslanci mestského zastupiteľstva sa na svojom prvom tohtoročnom rokovaní zaoberali možnosťami zníženia straty športovej haly. S účinnosťou od prvého februára schválili úpravu poplatkov za jej prenájom. Je im však jasné, že ak si aj hala zachová takú návštevnosť, akú má dnes, úpravou vstupného sa jej stratovosť nevyrieši. Predstava o systematickom prenajímaní haly ako akéhosi benefitu firiem alebo organizácií pre svojich zamestnancov alebo jednorazového prenájmu sa nenaplnila. Nafukovacia hala využívajú len domáce športové kluby a základná škola, a to bezplatne podľa určenej časovej dotácie a stanoveného harmonogramu. Ukazuje sa, že problém financovania športovej haly si vyžaduje systémovéjšie riešenie, a ním môže byť len hľadanie alternatív v dodávke a využívaní energií, resp. zemného plynu. V tejto súvislosti už jestvuje aj porovnanie spotreby energií podobných zariadení v iných mestách. Na podnet poslanca Róberta Levčíka v najbližšom období v spolupráci s pracovníkmi mestského úradu preveria možnosti vylepšenia

a zvýhodnenia dodávateľsko-odberateľských vzťahov, ktoré by malo viesť k zníženiu nákladov na prevádzkovaní nafukovacej haly.

Poplatky za prenájom športovej haly

počet 1 – 6 návštevníkov (vrátane)

letné obdobie:

8,00 h – 19,00 h: 6,- €/1 hodina

19,00 h – 24,00 h: 10,- €/1 hodina

zimné obdobie:

8,00 h – 22,00 h: 15,- €/1 hodina

22,00 – 24,00 h: 20,- €/1 hodina

príplatky za počet osôb počas celého roka

7 – 12 osôb: 3,- €/1 hodina

13 – 18 osôb: 6,- €/1 hodina

viac ako 19 osôb: 10,- €/1 hodina

poplatky pre registrovaných športovcov

letné obdobie: 5,- €/1 hodina

zimné obdobie: 7,50 €/1 hodina

hodiny navyše – ako ostatní návštevníci, ale nezávisle od počtu osôb

Bezo zmeny zostáva časová dotácia pre jednotlivé registrované športové kluby v meste, ktoré môžu športovú halu využívať na tréning: futbalisti s dotáciou 10 hodín týždenne, tenisti 6 hodín a nohejbalisti 4 hodiny zo týždňa.

Permanentky pre fyzické osoby boli zrušené. Poplatok vo výške 0,50 €/1 osoba za použitie sprch a šatní sa nemení (neplatí však pre futbalistov MTK, ktorí majú sprchy v budove MTK).

J. Hladký

Na mikulášskom miniligovom turnaji si zahralo 108 hráčov

V sobotu 3. decembra sa uskutočnil v poradí už 4. ročník obľúbeného turnaja vo futbale, ktorý organizoval MTK Leopoldov v spolupráci s leopoldovskou futbalovou miniligou.

Vítané družstvo 4. mikulášskeho miniligového turnaja Brutálna zostava.

Hralo sa v nafukovacej hale v areáli štadióna MTK Leopoldov. Na turnaji sa zúčastnilo 10 družstiev s vynikajúcou účasťou 108 hráčov. Okrem domácich družstiev prišli aj družstvá z Červeníka a Kľačian. Družstvá boli rozdelené do dvoch skupín po 5 družstiev, skupina Leopoldov hrala svoje stretnutia dopoludnia a skupina Zvyšok sveta popoludní. Z každej skupiny postúpili do ďalších bojov prvé dve družstvá. Skupinu Leopoldov reprezentovali družstvá CCCP, Brutálna zostava, Siví Jastrabi, Kalamita a Old skul. V skupine Zvyšok sveta hrali družstvá FC Autofair Leopoldov, Colo Colo, AFC Traktor Čeljabinsk, Dream Team Kľačany a FC Verešvár. Výsledky po skupinovej fáze boli takéto:

Skupina Leopoldov

	zápasy	výhry	remízy	prehry	skóre	body
1 Brutálna zostava	4	4	0	0	18:4	12
2 Siví Jastrabi	4	3	0	1	11:3	9
3 Kalamita	4	2	0	2	8:7	6
4 CCCP	4	1	0	3	5:12	3
5 Old skul	4	0	0	4	2:18	0

Skupina Zvyšok sveta

	zápasy	výhry	remízy	prehry	skóre	body
1 Colo Colo	4	3	1	0	9:2	10
2 FC Autofair Leopoldov	4	2	2	0	12:0	8
3 Dream Team Kľačany	4	2	1	1	12:1	7
4 FC Verešvár	4	1	0	3	2:11	3
5 AFC Traktor Čeljabinsk	4	0	0	4	1:22	0

V skupine Leopoldov zvíťazilo družstvo Brutálna zostava pod vedením kapitána Stanislava Piovarčího bez straty bodu a postúpilo spolu so Sivými Jastrabmi do vyradovacej fázy. V skupine Zvyšok sveta dominoval tím Colo Colo z Červeníka, s ktorým postúpil FC Autofair Leopoldov. Víťaz skupiny Leopoldov Brutálna zostava nastúpil v prvom semifinále proti druhému celku skupiny Zvyšok sveta tímu FC Autofair Leopoldov. Hráči Brutálnej zostavy počas celého zápasu dominovali a postúpili do finále po výsledku 4:1. V druhom semifinále narazili na seba družstvá Colo Colo a Siví Jastrabi. Keďže o postupujúcom sa počas riadneho hracieho času nerozhodlo, nasledoval penaltový rozstrel, v ktorom za kratší koniec ťahal tím Colo Colo. V zápase o 3. miesto sa stretli porazení semifinalisti FC Autofair Leopoldov a družstva Colo Colo (pozn. red.: víťaz predchádzajúcich troch ročníkov). Zápas sa skončil jednoznačným výsledkom 6:0 a víťazstvom FC Autofair. Vo finále sa predstavili dve družstvá z Leopoldova – Brutálna zostava a Siví Jastrabi, ktoré sa už stretli aj v základnej skupine. Rovnako ako v základnej skupine zvíťazilo po viac-menej jednoznačnom priebehu (výsledok 4:1) družstvo Brutálna zostava.

O dodržiavanie pravidiel sa starali ligoví rozhodcovia Marián Krč-Konečný a Jaroslav Kravárik, ktorí bezproblémovo riešili všetky sporné situácie. Po skončení turnaja boli vyhlásení aj najlepší jednotlivci:

najlepší strelec (9 gólov) – Ján Moravčík (Brutálna zostava),

najlepší brankár – Matej Szekély (FC Autofair Leopoldov).

Všetci zúčastnení hráči aj diváci boli veľmi spokojní s priebehom turnaja a spolu s organizátormi sa tešia na ďalší ročník.

Jozef Krilek, foto Lubomír Nosál

Mestský telovýchovný klub rekapituluje aktivity

Začiatok občianskeho roka bol aj pre záujmové organizácie v Leopoldove príležitouťou zosumarizovať aktivity za predchádzajúce obdobie. Podobne rekapitulovali svoju činnosť aj členovia a vedenie Mestského telovýchovného klubu v Leopoldove. V rámci MTK pôsobia štyri družstvá: muži – dospelí, dorast, žiaci a prípravka.

Muži kategórie dospelých pod vedením trénera Ivana Hegedúša a vedúceho Martina Nosála začali v roku 2011 aktivity už od 10. januára v športovej hale aj vo vonkajších priestoroch. Ešte pred začiatkom sezóny odohrali 5 prípravných zápasov a úspešný rok predznamenal aj chuť mužstva dobre sa umiestniť v tabuľke. Podobne začínal v domácom prostredí aj dorast. Tréner Richard Slovák a vedúci Juraj Križan mali neľahkú úlohu – udržať umiestnenie družstva v IV. lige Západ. Navyše, táto súťaž je veľmi kvalitná, patria sem tímy rôznych miest ako sú Piešťany, Prievidza, Handlová, Nováky. Žiaľ, plány sa im nepodarilo splniť a dorast sa umiestnil na poslednom mieste s 22 bodmi. Žiaci pod hlavičkou prípravky A a B s trénerom Branislavom Krajčovičom začali v januári a prvou prípravkou hrali súťaž Oblastného futbalového zväzu Trnava. Žiaľ, nepodarilo sa im postúpiť do krajského finále. Druhá prípravka bola na oblastných turnajoch Oblastného futbalového zväzu Trnava.

V letnej príprave Mestský telovýchovný klub Leopoldov prihlásil všetky svoje kategórie do regionálnych a lokálnych kôl stretnutí. Kategóriu muži v rámci Oblastných majstrovstiev dospelých v Trnave, dorast v V. lige Západoslovenského futbalového zväzu, žiakov v oblastnej súťaži Trnava a prípravku do Oblastného futbalového zväzu Trnava.

Ostatná sezóna úspešne aj neúspešne

V novej sezóne mali muži – dospelí problém dotiahnuť zápas k celkovému víťazstvu. Vedenie klubu s trénerom, hráčmi, ale aj s vedením mesta rozoberali tento „psychický“ problém. Hráči v základnej zostave sa totiž nezmenili, odišiel jeden hráč, dvaja brankári sa zranili. V posledných piatich zápasoch však badať isté zlepšenie a posun vpred. Aj preto bude dôležité venovať v zimných mesiacoch najviac času systematickej technickej a hráčskej príprave, ktorej výsledkom by mala byť záchrana v súťaži. Aktuálne sa mužstvo umiestnilo v tabuľke na predposlednom mieste pred mužstvom Prašníka (K: 15, V: 2, R: 3, P: 10, S 14:44, B: 9).

V družstve dorastencov sa podarilo dobudovať zostavu posilami z Červeníka na stabilný káder. Pod vedením trénera Richarda Slováka absolvovali letnú prípravu a vyhrali turnaj v Srbsku. V V. lige Západ dosahujú vynikajúce výsledky, v tabuľke sú na prvom mieste a majú šancu postúpiť do IV. ligy (v aktuálnej tabuľke K: 15, V: 11, R: 0, P: 4, S: 48:16, B: 33). Starší žiaci pracujú pod vedením Rastislava Nosála, ktorý je novým trénerom. Uplatňujú sa v novej súťaži a sú na 7. mieste so 14 bodmi. Prípravka pod vedením Branislava Krajčoviča absolvovala jeseň roku 2011 v dvanástich majstrovských zápasoch, pričom 7-krát zvíťazili. S 21 bodmi sú na 2. mieste so šancou postúpiť do finále o víťaza Turnaja ObFZ Trnava.

V aktuálnej tabuľke sa žiaci umiestnili so 14 bodmi na 7. mieste (K: 11, V: 4, R: 2, P: 5, S: 21:25, B: 14).

Mestský telovýchovný klub v Leopoldove pod vedením predsedu Martina Kalického, podpredsedu Richarda Slováka a tajomníka Pavla Zlámalu sa v roku 2011 zúčastnil na súťažiach Západoslovenského futbalového zväzu a Oblastného futbalového zväzu v Trnave.

Sústrediť sa na jarnú časť

Dôležité bolo v minulom roku prispôbiť sa zmenám noriem a zvýšeniu poplatkov. Pokiaľ ide o zostavu hráčov a hospodárenie, Mestský telovýchovný klub disponuje vlastnými hráčmi a hosťujúcimi dorastencami. Z celkových príjmov má 80 % prostriedkov z dotácie (grantu) mestskej samosprávy v Leopoldove, zvyšnú časť príjmu získava z odvodu 2 % dane a z vlastnej činnosti (zisk z hodevej zábavy a i.). Vedenie klubu podalo minulý rok vedeniu mesta projekt na podporu športu, žiaľ, pre nedostatok prostriedkov tento grant nebol schválený. Koncom roka 2011 vedenie klubu s hráčmi prerokovalo postup pri príprave jednotlivých zložiek klubu v nasledujúcom roku a veľmi dôležitú prípravu na tohtoročné sté jubileum začiatkov futbalu v Leopoldove. O príprave na oslavy vás budeme informovať aj na stránkach Leopoldova. Podrobnejšie informácie o aktivitách Mestského telovýchovného klubu v Leopoldove získate aj na webovej stránke <http://mtkleopoldov.leonet.sk/>.

(kal, maju)

Relikvie vo farskom Kostole sv. Ignáca

Náš malý farský kostolík sa môže v ostatnom čase pýšiť tým, že ako jeden z mála v našej diecéze, ak nie jediný, privítal vzácne relikvie. Po tom, čo sme mohli minulý rok dočasne privítať relikvie sv. Cyrila, 13. septembra sme privítali relikvie blahoslavenej Zdenky Schelingovej, už 8. januára relikvie blahoslaveného Jána Pavla II. a 5. februára relikvie svätej Faustíny Kovalskej. Každý z týchto relikviárov má svoje čestné miesto v našom chráme. Pre veriacich našej farnosti majú tieto udalosti hlboký význam. Relikvie do našej farnosti priniesli sestričky týchto rádov a každú relikviu veriaci slávnostne privítali. Slávnosť sa vždy začala modlitbami, svätým ružencom, litániami a krátkou prezentáciou života týchto blahoslavených a svätých. Vyvrcholením bola slávnostná svätá omša, ktorej hlavným celebrantom bol vždy emeritný biskup Mons. Dominik Tóth.

Veľká vďaka všetkých veriacich za všetko patrí nášmu duchovnému otcovi Ing. MgrTh. Jozefovi Sudorovi, vďaka ktorému sme takúto milosť mohli prijať v takom krátkom čase niekoľkokrát. Tieto udalosti sú aj akousi satisfakciou za všetko, čo sa najmä v 50. rokoch minulého storočia odohrávalo za väzenskými múrmi.

M. Adamkovič

Pod'akovanie

Najmä v starobe alebo chorobe si človek uvedomuje svoju zraniteľnosť či odkázanosť na iných. A o to viac vtedy, keď jeho sprievodcom chorobou a hlavným radcom i utešovateľom v nej je lekár. Je to šťastie, ak starý človek vo svojich ťažkostiach cíti, že nie je príťažou, a hoci mu ubúdajú sily, lekár preňho nájde povzbudivé slovo, úsmev či chápanie pohladenie. Moja mama už tieto slová vysloviť, žiaľ, nemôže: dakujem preto za ňu MUDr. Jánovi Žáčkovi, MUDr. Márii Žilkovej a sestričke Božene Svitekovej za ich dlhoročnú ľudskosť a pochopenie, ktoré jej počas dlhej choroby a v jej posledných dňoch venovali.

Mária Kleimanová

Spoločenská kronika

Január - február

Narodili sa

Michaela Patylová

Michaela Liptáková

Marek Čavajda

Damián Pavel Slamka

Emma Ondrovičová

Naši jubilanti

60-roční

Vladimír Antalič

Pavol Beťák

Mária Chmelanová

Danka Masaryková

Emília Osuská

Danka Tkáčová

65-roční

Elena Hubinová

Slavomír Ivančík

Marta Klčová

František Kučák

Jozefa Masaryková

Viera Miklovičová

Anna Streerová

Helena Syneková

Lýdia Vjaterová

70-roční

Angela Gergičová

Róbert Kamenár

Oľga Murínová

Darina Púšová

Gabriela Ravingerová

Emília Rusňáková

Igor Skákala

Lubomír Szabó

75-roční

Mária Sobolčiaková

Veronika Škrabáková

Oľga Zacharová

80-ročné

Eleonóra Chmelanová

Margita Švančarová

82-roční

Mária Adamkovičová

Júlián Blaško

Jozef Ondrušek

83-roční

Barbora Grymová

Jozefína Haverová

Ján Hudagy st.

Teodor Pecháč

Opustili nás

Amália Krňáková

Mária Bednáriková

Ján Korčák

Jozef Ješko

Helena Masaryková

Mária Kleimanová

Milan Vlček

Alžbeta Šenková

Alojz Gubáň

Spracovala 15.2.2012

Viera Lietavová

časopis obyvateľov Leopoldova

Ročník: 25. Vydáva: Mesto Leopoldov. Adresa redakcie: Hlohovská cesta 2, 920 41 Leopoldov. Redakčná rada: Juraj Hladký – predseda, Mária Moravčíková, Kristína Vachanová, Martin Jurčo. Asistentka: Marieta Patajová. Telefón: 033/734 22 07. Fax: 033/734 23 88, casopis@leopoldov.sk. Vychádza šesťkrát ročne. Inzercia v redakcii. Cena výtlačku: 0,33 EUR. (10 Sk) Náklad: 499 ks. Tlač: VM-print Leopoldov. Distribúcia: Rozširuje sieť domácich predajcov. Evidenčné číslo: EV 4016/10.

...až naši pomohli...

...vytiahnuť však nemohli...

